

O obowiązku podatkowym z tytułu zbycia akcji decyduje wymagalność świadczenia

kategoria: Podatki > PIT

Dodano: 2011-12-14, 14:00

Autor: Grzegorz Sprawka, Starszy Konsultant, Doradca podatkowy, Praktyka Podatkowa Domański Zakrzewski Palinka sp. k.

Taka teza wyłania się z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu (sygn. akt I SA/Po 148/11) z dnia 9 czerwca 2011 r. Tym samym Sąd uznał, że dla momentu powstania obowiązku podatkowego rozstrzygająca nie jest data faktycznego otrzymania tego świadczenia.

Skład orzekający w tej sprawie stanął na stanowisku, iż z literalnego brzmienia art. 17 ust. 1 pkt 6 lit. a) ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, w którym mowa o „przychodach należnych choć jeszcze nie otrzymanych”, wynika, że powołany przepis wprowadził wyjątek od określonej w art. 11 ust. 1 tej ustawy „kasowej” definicji przychodu. Zdaniem Sądu prawidłowe jest przyjęcie tezy, iż „przychód należny” stanowi przychód, który jest już wymagalny – a więc chociaż faktycznie jeszcze go nie uzyskano jest już możliwy do prawnie skutecznego dochodzenia. Stwierdzając to, Sąd powołał się na pogląd ugruntowany w orzecznictwie (m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 marca 2006 r. w sprawie o sygn. akt FSK 2705/04, czy też wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 29 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. akt I SA/Po 264/10).

Zatem, w ocenie Sądu, w art. 17 ust. 1 pkt 6 lit. a) ww. ustawy legislator powiązał moment powstania obowiązku podatkowego z chwilą wymagalności świadczenia, co jest cechą charakterystyczną podatków dochodowych, co również zostało podkreślone w orzecznictwie (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie o sygn. akt FSK 158/04, czy też wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie o sygn. akt II FSK 282/09).

Tym samym Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podzielił stanowiska organów podatkowych i uznał, że ustawodawca nie zakreślił w ww. przepisie żadnych dodatkowych przesłanek warunkujących – w odniesieniu do określonego okresu – powstanie przychodów podlegających opodatkowaniu. Decydująca jest w tym względzie wymagalność świadczenia, a nie jego faktyczne otrzymanie. Dokonana przez organ wykładnia odwołująca się do art. 339 Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, stanowi próbę uzupełnienia brzmienia art. 17 ust. 1 pkt 6 lit. a) ustawy o PIT – wbrew regule wykładni literalnej, i to na niekorzyść podatnika, a więc jest niedopuszczalna.

Zatem w przedmiotowej sprawie Sąd uznał, że przychód z tytułu sprzedaży akcji był należny dacie, w której powinna nastąpić zapłata z tego tytułu, co oznacza, iż także w tej dacie powstał obowiązek podatkowy w podatku dochodowym od osób fizycznych. Dla powstania obowiązku podatkowego znaczenia nie ma zatem data, w której zapłata rzeczywiście nastąpiła.